

Br. 1845

1845

ИСКОРИШЋАВАЊЕ ШУМА

по предавањима
Ј. ДРАКУЛИЋА

за студенте Пољопривредно-шумарског факултета

— Књига I —

НАУЧНА КЊИГА
Издавачко предузеће НР. Србије
Београд, 1948 год.

U V O D

Novim nastavnim planom Šumarskog oteka Poljoprivredno-šumarskog fakulteta dosadanja materija predmeta Iskorišćavanja šuma podeljena je u dva posebna predmeta. Tako je izdvojeno upoznavanje i proučavanje tehničkih svojstava drveta i predaje se kao zaseban predmet pod imenom Tehnologija drveta. To je onaj deo koji se nekad nazivao opšti deo Iskorišćavanja šuma.

U novim uslovima privrednog života naše zemlje šumska privreda zajedno sa ostalim granama naše planske narodne privrede kreće napred. Naša privreda je bila zaostala gledajući je u celom, pa je prema tome bila zaostala i šumska privreda, a naročito onaj njen deo koji se odvija u šumi. Nije redak slučaj da se još uvek u našim šumama drvo preradjuje jedino u ogrev. U borbi sa zaostalošću naš prvi Petogodišnji plan predviđja uvođenje za radove u šumi i u šumskoj privrednoj grani niz mehanizama.

"U cilju mehanizacije i racionalizacije rada staviti u rad 2.000 motornih i električnih ručnih testera. Snabdeti šumarstvo velikim brojem stalnih i prenosnih dizalica i tako mehanizovati utovar i pretovar za 30%. Radi otvaranja novih šumskih kompleksa, pored guste mreže puteva za zaprežnu vuču, izgraditi najmanje 250 km. puteva za traktorsku vuču, 700 km. puteva za kamione, 200 km. željeznica uzanog koloseka " (Zakon o Pet. planu član 12, tačka 25.)

"Smanjiti otpatke kod seče, prerade i izvoza drveta, a otpatke iskoristiti za pre-

cenat iskorišćavanja je 40-50 %, a otpadak je 50-60 %.

U prometu se dužice prema nameni razlikuju na: 1. za tečnosti 2. za krute stvari, dok se po kakvoći razlikuju: 1. dobra vrsta, 2. probirak i 3. izmetak.

Dužice "dobre vrste" imaju biti zdrave, punih dimenzija i bez greške.

U probirak idu sve dužice, kako se izrade, ali tek pošto se izdvoje svi komadi koji idu u izmetak. U probirku mora biti barem 75 % dužica dobre vrste.

Dužine dužica se kreću od 50-160 sm, širine od 8-15 sm a debljine od 9-25 mm. Prodaju se po komadu ili po m³.

d) Čamova dužica. Čamova dužica se dobija cepanjem jelovine i smrekovine, a ponekad borovine i ariševine, a služi za gradnju sudova za kućne i poljoprivredne potrebe. Za cepanje čamove dužice trupčići treba da su dobro cepljivi, cilindričnog oblika, sa srcem u centru, pravilnih uzanih godova, prave žice ili nešto na levo usukani. Često se čamova dužica cepa naročitim zakrivljenim vagačem. (Slika br.147 i 148)

Najstariji i najpoznatiji pretstavnici cepane čamove dužice, koja se proizvodila u Gorskom Kotaru, bili su:

Pintarice	dužina	55 sm	debljina	15 mm
štukanice	"	60-65	"	20-25 "
uljenjaci	"	65-68	"	15-20 "
trećaci	"	73	"	25 "
rebice	"	85	"	15-20 "
stotinjac	"	110-115	"	15-20 "
velike duge	"	100-150	"	25-30 "

Dužice se vezuju u svežnjeve gužvom ili žicom po 100 komada.